

ЖАНГЫ ЖЫЛ МАМЫРЛЫКЪ, НАСЫП, БЕРЕКЕТ КЕЛТИРСИН!

ЗАМАН

Газета издается на
балкарском языке
с 1924 года.

Интернет-версия:
zaman.smikbr.ru

2012 жыл
29-чю декабрь,
шабат кюн.
№ 250 (19171)

Багысы 3 сомду

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Оюм

Арсен Каноков:

Регионлагъа политика тутучулукъ изленеди

КъМР-ни Башчысы Арсен Каноков Россей Федерацияны Къарл советини орта кюн РФ-ни Президентни Владимир Путинни башчылыгы бла бардыргъан жыйылыуна кытышанды. Анда кырылыбыны субъектлерине инвестицияла къоборек барыча этиу амалларына кыралгъанды, бизнесни айналыуа ахшы онгла кыруудагы ачык суралгъанды.

Жыйылыну юсонден оюму айта, Арсен Каноков былай белгилегенди: «Къарл Советде Президентни федеральний ара регионаны инвестиция онглары игилендирге болуштурууда деген сълзлери кълмине бек ушакъандыла. Аны буйрукъа са напан, Правительство эмда Стратегия башламчылыкланы агентствосу регионаны бла федеральни араны ол жаны бла бирге ишлеулерине селбикти этиу кылгъа кыты алыпкларына мен бек ушанама.

Регионлагъа инвестицияла не къадар къл келирча этер ючюн, алагъа политика тутучулукъ керекди. Аны мен Къабарты-Малкъарда сынаудан хыйсап этип ай-

тама. Сълз ючюн, арт жыллада къл инвесторланы проектерибизге къошаргъа къоубудан келгенди. Жалаанда эл мюлкъе 20 жагы проект жашауда бардырыла туралды. Инвесторларыбыз андан да къл боллукъ эдиле, аланы Кавказны юсонден жюрген аман хапарла къоркъутмасала эдиле. Алай ала федеральний арадан бизге шарт болушукъ этилгенни сезелеуа, батырыракъ, басынууларкъ боладыла.

Мен акыл этгенден, губернаторланы ишлерине багъа бичилгенде, инвестиция политикада жетишилме болгъанларына бла къалгъанларына кыаргъа керекди. Ботонда шибдо регионаны башчыларына бу сферада уллу полномочияла берилгенлерин, аланы бизнесни айналынуу жо-лолдыга тобеген артыкъ административ чырмаулары кетериге эркинликлери болгъанларына эссе алгаса а, аладан къл зат къалгъаны баямды.

КъМР-ни Башчысыны эм Правительство суресс-службасы.

ПРАВИТЕЛЬСТВО

Врачланы хакълары 50 минг сомгъа дери ёсерикди

КъМР-ни Правительство суресс-службасы 40-дан аслам бегимни проект сюзюню кыбыл кёрюгенди. Кенгешни премьер-министр Руслан Хасанов бардыргъанды.

Аны башлардан алгъа уа жыйылганла Къабарты-Малкъар кырал аграрний университетни ректору Борис Жеруковну бир минут шаш туруп эстергенди. Биз бла Хасанов Правительство членлерин саулукъ сакълау эмда промышленность министрле Ирма Шетова эм Роман Пономаренко бла шакърай этгенди.

Созюлген бегимлени асламы уа экономика бла байламлы эдиле. Биринчиден, гитче эм орталыкъ бизнесни субъектлерине ала электронизлагъа къошулгъанда этген къоранчлагъа

субсидияла берюну жорукълары торлендирилгенди. КъМР-ни экономиканы айналынуу министрли Мусукланы Алий билдиргенди, алгъын къоранчланы 50-70 проценти кыайтарыла эди, алай эди уа субсидияла аланы жартысындан къл боллукъ тойдюлдю.

Алай кыайтарылгъан ахчаны бълчими миллион сомдан аслам болмазгъа керекди. «Биз бу проектти предпринимательни телектери бла жарашдыргъанбыз. Алгъын болушукъ берюну жорукълары кыыйн эдиле, биз аланы жетилетибиз. Былтыр бюджетте бу жумушлагъа 4 миллион сом салынган эди, алай аны жалаанда жартысы кыоратылгъанды», - дегенди.

Кыралда келир жыл 1-чи январьдан башлап универсальный

электрон картала кийрилгенлери бла байламлы Нальчикде къл функцияны арада урунганланы саны 17 адамгъа къбейтилгенди. Бусагъатда уа анда 39 адам ишлейди. Мусукланы Алий айтханыча, жагы ишчиле уа карталаны жарашдыруу бла кюреширкиди.

Электрон карта адамны медицина стравховасын, башка документлени, келир заманда уа россияли паспортну орунуна окунуа жюрюктолюкюю. Ол жашау журт-коммунальный жумушла ючюн хакъ телгенде, башка жумушланы толтурууда да хайырланлыкъларды.

Ахыры 2-чи бетдеги.

БАЙРАМ

Таматаланы хатерлерин кёргенди

КъМР-ни Башчысы Арсен Каноков юй бийчесини башламчылыгы бла озуп барган жылы ахырында Волный Аулдан психоневрология диспансерде тургъанлагъа байрам кыруауа ботонда бек къуанган эдиле.

Ол кюн КъМР-ни Залим Битокъов башчылыкъ этген Жаш тълло

уа арзылыкъларын кыты къарс кырып билдиргенди. Ала ны алгъашларга келген Къар Алпагъа бла Къар Кыызгъа уа ботонда бек къуанган эдиле.

Ол кюн КъМР-ни Залим Битокъов башчылыкъ этген Жаш тълло

да келтириуе колешгенди. Аны алгъанда кюн а Фатима Канокова татты ашаркъладан, башха саугъаладан да къл тюролюн сабий психоневрология диспансерге да жибергенди да эсигизге салабыз. Алагъа ол саугъаланы Нальчик шахарны

Туривм

Элбрусда тау-лыжа кезиу ачылгъанды

27-чи декабрде Минги тауну тюрисинде къышда таулада солурга сойенле тау-лыжа кезиу ачылууна агагъан къуанычлы ишлеге кытышандыла. «Кру-

лыкъларыны юслеринден бери келгенле сфирайдан Россейни чемпионлары Езденланы Идирис бла Рустам Матковский хапарлагъандыла. Ала, жыл узуну мындан

кетмегенлей, тауну теклеринде жаруу этгенлей туралдыла. Жашла, юлто кёргозотп, бери не заманда да келирге чакъырдыла тау лыжаланы бла сноуборду сойенлене, келери да «Курорт Элбрусда-кытхарычула болуп ишлейди. Бусагъатда мында лыжа трассала кенгертилди, халкъла аралы стандартлагъа келингенди.

Ахыры 2-чи бетдеги.

Бепайланы Муталип - Халкъла аралы эришнуу лауреаты 2 бет

«Тауну юргеги тауа тартмай къыймайды» 3 бет

«Ышанулыкъ канатла битидреди» 3 бет

«Оскаргъа тийишли роль ойнардыгъа ийнанам» 4 бет

Кино

Көп болмай Россия кинозалларында «Бригада» деген белгилі кинону «Бригада-2: Наследник» деген аты бла экинчи кесегин көрсөткөндө. Анда Саша Белькин Сергей Безруков орунуна башка артист ойноганда. Аны ким болганын ара шакардагы журналисте тохтадыралмай көп айланганды.

Алай фильмин премьерасында у ол ролну жаш артист Чеченлы Элдарты бергенлери белгилі болгондо. Ол Кашхатауда тууганды, актёр ише да көп болмай келгенди. Бизни корреспондентибиз Гериладны Асит, анга телефон бла сөйлөшүп, ушак эткенди.

«Бригада» деген аты бла экинчи кесегин көрсөткөндө. Анда Саша Белькин Сергей Безруков орунуна башка артист ойноганда. Аны ким болганын ара шакардагы журналисте тохтадыралмай көп айланганды.

«Элар, биз белгилі фильмде сен ойнаганыны эштгенде, биз кзуанганбыз. Безруков ушаганыны кчан айналганас?»

«Кертисн айтканда, бизни бир бирге ушаганыбыз манга болушкан окуя этеди. Алай атым аны бла байлам болуп, кесим а актёр профессияда башка жетишим бол-»

«Оскарга тийишли роль ойнардыгыма ийнанам...»

дурмай кыялырга сыймейме. Жолда көрүп, бирде, Сергей сунап, авторга окуму тилеуөндө. Киноду уа бизге грим этеделе да, ушаганыбыз бла кыялыбыз да иги аңгылашмайды.

«Бусагата дери аскерде кыулук этегин а керти хапарымды?»

«Мен гитчелигимден аскерде кыулук этерге итингенме. Школну бошоганындан сора, 2000 жылда Россия МВД-сыны Санкт-Петербургда Ич Аскерлерин институтна киргенме. Аны бошогандан сора Нальчикке бла Пятигорскке кыулук этип тургынама. Отставкага капитан чыгар кеткенме.

«Кинога уа кылай келгенсе?»

«Чыгарыманга кинодо келгенге сагаш окуя этмегенме бир заманда да. Бусагата уа Москвадагы Культура бла искусствону институтуна актёрну усталыгына

андан сора уа актёрну усталыгын апыргыа кылганме. Муратм болса, андан бир заманда да аркта турмайма. Жашауумда «Оскарга» тийишли роль ойнардыгыма да бек ушанышма.

«Бригадага» дери кылайы фильмде ойнаганды?»

««Побег-2», «Участковый», «Сказка о солдате», «Охота на беркута-3», «Анти-квар», «Карсон», «Бабушка», «Право на правду», «Инспектор Купер», «Метро», «Хмурое небо», «Паутина»-б о башка белгилі фильмдеде эпизодлагыа кыа тышханма.

«Антан, ананг бусагата ишинге кылай кыялыды?»

«Атам инкендене. Солугура директор луксанд кеткенди. Антан да пенсиченди, ол математикадан окушкан устар эди. Улуу кыардышмам а офицерди. Ала мени

ПРОГНОЗЛА

Жерни кылай жылытайкык?

Астролог Александр Зараев 2013 жылда Россияны кыдарыны юсюндөн

«Газетлени бетлериңде, телевизорланы экранларында карысуз билгичле бизни 2013 жылда кыдарыбыз кылай боллугуңу юсюндөн айтырга кыстап жүрөшөдөлө». Суукүйүн эпохасында психосфера алайсыз да уллу ауурлукка жолугуп турганын төрөнүмүлөрүнү-кылар суурларуна юрөтирге жүрөшпн турган Жерни болуму бютюдө осалга айлана барды, - дейди Орус астрология школуну профессор Александр Зараев.

2013 жылы - Кыра неда суу жыланы жылына - иги хазырланп төбөр жүк, астрология эсеплени кесигиз тынгылы оом этип, кыурарга итингиз. Ол кези у 10-чу февральда москва заман бла 10 сагат 21 минутда келеди.

политикада сезимлилик эм ахшны умутлулукту Келир жылда обществовон жашауунда кылай ише боллукдула? Жыланы жылына деп оом этеди астролог социальный эм экономика жаны бла сезимли төрөнүюмү жангы атламлагыа мурдор кыуарыкыды.

Бир-бир кыралда эм Россияда жамуат эм политика жашауу, драконун (улуу, кыанат жылыны) жылдагы-ындан эсе, акчырынырак боллукду.

Иш а мындады - кюнню бийик тирилик кыуарысулана башларыкыды, ол себеден а политика кыуагыла ише кыаты бардырылык туюлодө. Алай жыланы жылында жангы политика эм экономика биригиле кыуарлыкыдыла, властыда улуу төрөнүюмү хазырлануу жашырын халда бардырыкыды, алай жалгыкыла бир нечча жылдан сора боллукдула.

Жылы биринчи жарымда сакланмай турган алыясыла, союзла кыуарлыкыа деген оом барды, политикда болула тынчыракыга айланрыкыдыла. Нек дегенде Жыланы жылында уу интицияны, ахшны муралта этиюу тирилендирген этеди. Суу адамланы сезимлерин, оомларны ачыгыры көрүнөрага этеди, алай ол законлу формага кирер деген ушануулук да хазна жокду.

бийгатада бир кыуам техноген катастрофага тенгизде эм хауада катастрофаланы кыозгыарыкыдыла.

От тошоуле бла аварияла апрельни ахырында көбөйрге боллукдула. Экономикада аман ише төберикиде, бир-бир кыралда, сунмай тургынала, чыкыган осал иштери хаталарындан алгын этилген контрактта бузулурдула. Жоллада эм электротехниканы хайырланууда сак болуыз.

11-чи - 19-чу май кезиуде СМИ органдам аман ханарла боллукдула - забастовканы, политика эм экономика жаны бла аман ишени колдеринден информацияла басмаланырыкыдыла.

Не заманда сакы болурга керекди?

Январы биринчи жарымнда, рождествона канкиулурга болганырны да кырамай, болум тутукусуз боллукду; халкыла аралы халлада социальный эм политика төрөнүюм чыгырга боллукдула. 10-чу январьдан сора, кыуагандан кыуулурга кыагынады. Авия эм табигырт кыыйныкыла, ол санда экологияны да болуп, жылыны башында халланы тапсыз этерге боллукдула.

8-чи - 14-чу февраль кезиуде уа бизмесменени эм политиканы халлары бузулур деген кыоркуу барды - тутукусуз кыла кыгырга боллукду. Та-

чыгырла деген оом барды. Бютюдө сезимли ише 25-чи декабардан сора болурга боллукдула. Ала авиация, автомобиль эм темир жолла эм тенгизле бла байлампыла боллукдула. Жолга чыгырыкы ишериизини ол заманга дери бошарга жүрөшиз.

Боллуккуну айта билгенди

Зараевни прогноз: «2012 жылы апрелини биринчи жарымы бек кыыйн кезиуден бирлери эди. 2012 жылда 22-чи марттан 17-чи апрельге дери кезиуде болган улуу аварияла эм катастрофага аслам проблемала чыгаргандыла».

Керти ише: 2-чи апрельде Карелияда, Татарстанда эм Калуга областыда юч авиакатастрофа.

Зараевни прогноз: «2012 жылда 8-чи мартта дери бютюдө бек улуу бузуклык, транспортта проблемала, авиация, жамуат халлада кыагыла».

Кылай - алай болса да, бизни жерчишби кыюлор көлбаны көрзөгөткенди.

Экинчи эришюуде уа рингге аны бла чыгырыкы жашунай кыойганды. Ючон организюнда уа Тюмен улу Рязань областыда келечиси Ярослав Пешков бла тобогөндени эм аны да артка кыюп, финалга чыктыганды. Алтын майдал оюн а ол Ханти-Мансийсктен келген Рудольф Исламгереве бла эришгенди. Аны да Биберт 13:7 эсеп бла хорлаганды.

Алай бла Тюмен улу кеси ауулургунда бек кочлю болуп, Россияны жаш тейю жыйымдык компаниясына туюгөндө.

УЧРЕДИТЕЛБЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТЫ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТЛАЛЫ ЖАМАЛ

РЕДКОЛЛЕГИЯ: БЕПШАЙЛАНЫ Мугалин (баш редактору орунбасары), КЪОНАКСЫЛАНЫ Хасан (баш редактору орунбасары), АЛИКАЛАНЫ Владимир, ТЕКУЛАНЫ Хауа, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКЪУЛАНЫ Борис (жууаланы секретары).

ТЕЛЕФОНЫ: Редактору ирешилбени - 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 42-76-22. Жууаланы секретары - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62, Корректоры - 42-63-52.

РЕДАКЦИЯНЫ БЕЪНОМЛЕРИ: Жамуат-попциатна белом - 42-67-68,42-24-02. Экономика белом - 42-66-73. Кыуруга белом - 42-75-82. Социальный политика белом - 42-66-76, 42-77-29. Жалгылыкыла эм спорт белом - 47-26-29, 42-66-71. Письмола эм реклама белом - 42-37-34. Тыгызмака белом - 47-31-28. Сурат алуучула - 42-68-71, 42-66-76. Бухгалтерия - 42-30-87. Операторла - 47-26-28, 42-39-65.

Рексация авторда бла кылагат жүрөтмөйдү. Кызматкерлерге рененя этилмейди эм ала артка кыайтарымайдыла. Газетде басманын материалла айтылган оомда редакцияны оюму бла келишмек боллукдула. Алай айтылган хар зат ючюн Россия Федерацияны Басманы юсюндөн жазууна тийишлише материалла авторлары кесери жууялыды.

Рексация авторлдан 400 газет тигизден (машина бла жалгызы 5-6б) кению алмайды.

Газет Басманы эм асылды информация эришкенирден кыоркуу жаны бла Кыайлы-Малкар ретлеу инспекцияда 1994 жылда 14-июньда регистрация этилгенди.

Регистрация номер — 01—0066. Индекс - 51532

Газетин басмага КМР-ин Ассамы информация органза жаны бла, жамуат эм дин организация жаны бла министерствосуу компьютер слугабасы кылар эткенди.

Газет «Тетраграф» ООУ-н типографиясыла басманынганды. Нальчик шаары, Ленин алы проспект, 33

Газетлени исерине тапчыруу ючюн КМР-ин почта кысылма федеральный Управленисы жууялыды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10

Газетлени рошнгага сатыу ючюн КМР-ин «Роснефть» акционер обществову жууялыды. Телефон: 42-69-34

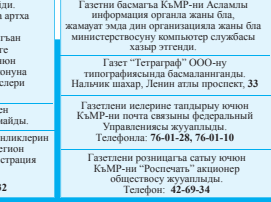
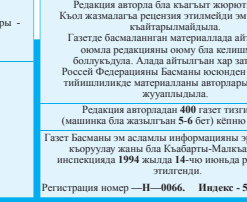
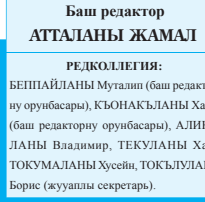
Номерге графикте кере 19.00 сагылда кыз салымды. 20.00 сагылда кыз салыманды

ГАЗЕТИН НОМЕРИН ЧЫГАРГАТЛА: Аликваланы Владимир - дежурный редактор, Кетечилланы Зульфия - жууалы редакцияны орунбасары. Акунуртаны Феруза (1-2-чи бетче), Жаңгарааланы Дадамлы (3-4-чи бетче) - корректорла.

Тиража 3650 экз. Заказ № 3459

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЖАДЕЛАНЫ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шаары, Ленин алы проспект, 5. Электрон почта: elbor_50@mail.ru

Газетни келир номери 10-чу январьда чыгырыкыды.